

Булінг (цькування). Що необхідно знати батькам?

Ψ

STOP
BULLYING

Практичний психолог, Андрющенко Г.О.

Що таке булінг (цькування)?

Булінг (цькування) – це діяння (дія або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

**Варто пам'ятати, що булінг
(цькування) відрізняється від
сварки або конфлікту між дітьми
кількома типовими ознаками!**

**Булінг (цькування) відрізняється від сварки такими
ознаками:**

- ✓ систематичність (повторюваність) діяння (дії або бездіяльності);*
- ✓ умисні дії (злий умисел);*
- ✓ владний дисбаланс між кривдником і потерпілим;*
- ✓ відсутнє розкаяння у кривдника.*

Булінг (цькування) проявляється через різні форми насильства

Це можуть бути прояви:

- 1) **фізичного насильства**, що включає штовхання, зачіпання, підніжки, бійки, стусани, ляпаси, удари та інші дії, які завдають біль і тілесні ушкодження тощо;
- 2) **психологічного насильства**, що включає образи, поширення неправдивих чуток, глузування, залякування, ізоляція, ігнорування, бойкот, відмова від спілкування, погрози, маніпуляції, шантаж тощо;
- 3) **економічного насильства**, що включає дрібні крадіжки, пошкодження або знищення особистих речей, вимагання грошей, їжі тощо;
- 4) **сексуального насильства**, що включає образливі жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток, обмацування сексуального (інтимного) характеру та/або змісту тощо.

**Причинами
виникнення булінгу (цькування)
у міжособистісних взаєминах
можуть бути різні чинники, які
можна поєднати у чотири групи:**

**ЗУПИНИМО
БУЛІНГ
РАЗОМ!**

- ✓ особистісні,
- ✓ сімейні,
- ✓ соціальні,
- ✓ оточення (середовище).

Ψ

Учасники булінгу (цькування)

В школі діти утворюють певну ієрархічну соціальну структуру, яка, як правило, має три основні елементи, а саме:

- *кривдник (булер);*
- *потерпілий або мішень булінгу;*
- *спостерігачі.*

Відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Змін до Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України» від 25.06.2020 № 488 «дитина, яка вчинила булінг (цькування) учасника освітнього процесу підлягає взяттю на профілактичний облік з метою здійснення заходів індивідуальної профілактики поліцейськими підрозділами ювенальної превенції».

Що робити дитині, коли вона є свідком булінгу?

- 1. Одразу клич на допомогу дорослих, які є поруч (це необхідно зупинити).**
- 2. Якщо булер встиг піти до того, як втрутилися дорослі – допоможи буллі (жертві) дочекатися допомоги, будь поруч.**
- 3. Розкажи дорослим все, що побачив (-ла).**
- 4. Розкажи вдома про ситуацію, свідком якої ти став/стала.**

Що робити дитині, коли ситуація булінгу трапилася з нею?

1. Якщо є можливість, намагайся уникнути сварки, вдай, що тобі байдуже та йди.
2. Якщо ситуація не дозволяє піти, зберігай спокій, використовуй гумор – цим можна спантеличити кривдника (булера).
3. Стримуй гнів і злість, адже це саме те, чого домагається кривдник.
4. Не вступай у бійку. Кривдник тільки й чекає приводу, щоб застосувати силу.
5. Якщо булер не зупиняється і справа дійшла до бійки – клич на допомогу (кричи).

На жаль, буває так, що люди, проходячи повз, можуть не надати значення тому, що відбувається. Саме крики про допомогу можуть звернути увагу інших дорослих та зупинити булера. Необхідно бути сильною людиною, щоб наважитися та попросити про допомогу (але ти маєш зробити це!)

6. Не залишай цю ситуацію без уваги. Розкажи батькам або іншим дорослим, яким ти довіряєш. Разом із ними (або без них) звернись до класного керівника, психолога/соціального педагога твого навчального закладу, а в разі їхньої неспроможності владнати ситуацію – до завуча або директора.

Розкажіть дітям про те, що з питаннями про булінг вони можуть звернутися:

- до поліції за номером «102»;
- до дорослих, кому вони довіряють (це можуть бути батьки, вчитель або спортивний тренер, медіатор, старший брат/старша сестра, інші родичі);
- до практичного психолога, соціального педагога або класного керівника (які працюють у закладі освіти);
- до Центру соціальних служб для сім'ї дітей та молоді;
- до дільничного офіцера поліції;
- до служби у справах дітей;
- до працівників ювенальної превенції;
- до працівників медичного закладу;
- до громадських організацій, які працюють в сфері захисту прав та інтересів дітей.

Наголосіть про те, що:

З будь-якими запитаннями про булінг і не тільки, вони можуть звернутися на *Національну дитячу «гарячу лінію»:*

**0 800 500 225 (безкоштовно зі стаціонарних)
або 116 111 (безкоштовно з мобільних).**

**З повагою, уповноважена особа Броварського навчально-виховного об'єднання з питань попередження булінгу (цькування) - практичний психолог Андрющенко Ганна Олександрівна,
т. (04594) 6-13-14**